

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De condigna communionem Sacramenti Eucharistiæ, & de sedecim
fructibus eius. Serm. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Ecc1 9.

In peccato
mortali se
esse, unde
quis certus
fiat.

Eucharistiã
accipiens
quò se corã
Deo temeri-
tatis excuset

habebitis vitam in vobis. Videtis quomodo consolatur pusillanimitatem nobis
tempore quoque & acedia minatur, vt si de conscientia nostra non sumus certi
quod dignè sumamus: saltem non sumus certi, quod indigni accedamus. Pri-
mò .n. nõ regitur à nobis, vt sciamus nos extra mortale peccatũ cõstitutos.
(Quia hoc scire foret certũ se esse in gratia Dei, q̄ scire nemo potest, cũ ne-
mo sit, qui amore an odio dignus sit, non ignoret.) Sed hoc necessarium est,
vt non scias, hoc est ne certus sis te esse in peccato mortali. Hoc enim, scilicet
se esse in peccato mortali, sæpe numero potest sciri, puta si noluerit à peccato
mortali abstinere, aut si nõ doleas de peccato mortali, præsertim secundum re-
tionẽ illud detestã, & teipsũ dãnans atq; dolẽs .pp̄terea, etiã si nõ sensibili do-
lore doleas propter peccatũ, hoc est, p̄pter Dei offensionẽ. Tunc enim si do-
dum rationem non doleas, si secundum rationem non iudices dolendum, nõ
non libenter dolere etiam velis, si posses, in corde sensibili dolere propter
mortale peccatum, aut si abstinere nolueris à peccato, certus esse potes, con-
tra gratiam esse diuinam, nec ad sacramentum hoc eo tempore tibi accesser-
dum est. Non autem propterea abstinere te oportet, quod nescias te digni
accedere, aut quia incertus es te immunem ab omni esse peccato lætali. Alio-
qui nemo id scire potest, Proprietas enim contra hanc pusillanimitatem tuam contra hunc quoque timorem Do-
minus te, vt accedas, inuitat, accedenti præmia promittit, abstinenti vero
absque causa iusta minatur. Quo satis te corã Domino excusare potes temeritatis,
teipsũ humiliando dicendoquẽ: Verum quidem esse & tibi con-
pertissimum, quod ingratum, indeuotum, ad peccandum pronum, scilicet
peccata iterantem, non amantem (cuiusmodi tu es) dedecet ad Deum accedere.
Veruntamen cum magna rursus te necessitas urgeat (quippe qui sine illo esse nõ possis) cum magna tam paupertas, quam amara
tua infirmitas te compellat, ipsiusquẽ ad hoc iubentis vt accedas, sit voluntas,
abstinere non ausis, sed eius te velis committere misericordia, quæ exuperat
omne iudicium, & in manus te præcipitare, non iudicis, sed clementissimi
patris, qui tuam necessitatem attendat, mendicitatem videat, confidentiam
tuam, licet tremulam admittat, accessumquẽ tuum ad hoc sacramentum gra-
tum habeat, non pro tua dignitate & merito, sed pro sua beneuolentia & pie-
tate, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De condigna communionem sacramenti Eucharistiæ, & de sedecim
fructibus eius. Sermo III.*

Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam.
Ioan. 6. Charissimi fratres, non leue aut paruum aliquid ei, qui cor-
pus Christi manducauerit, promittitur, quando vita promittitur æ-
terna. Quis .n. nõ omnia, quæ in mundo sunt, vitæ posthabeat æternæ? Vido-
mus igitur, quantam habeat erga nos charitatem Deus, qui ad eò nos inuitat
ad cibi huius sumptionem, ad eò cupit benefacere, ad eò nostram opor-
tat, vt præmium quoque ad cibum hunc saluberrimum accedenti condita-
at. neque temporale, neque vile, sed optimum atque desideratissimum quod
nemo

nemo non summopere cupit, nempe vitam æternam. Omnia pro nobis dedit. Corpus enim, vires, commodum, requiem, animam suam, & quicquid habuit, quo nos redimeret, dedit pro nobis, quadam in obsequium, quædã in redemptionis precium. Nam propter nos seipsum fatigavit, propter nos in itineribus discurrit, propter nos miracula fecit, propter nos prædicavit, propter nos denique eluriam, sium, frigus æstumque toleravit. Nouissime simul omnia in mortem pro nobis, atque in redemptionis nostræ precium dedit. Verùm non sufficiebant hæc omnia eius charitati, imò nec nostræ sufficerent infirmitati, nisi daret & seipsum. Pro ingenti itaque charitate sua dedit seipsum modo familiarissimo nobis in cibum, quo simul inueneret, quod nihil nos permouere debeat ad hunc cibum, nisi charitas, & ipsius desiderium. Alia enim omnia propter ipsum querenda sunt, non ipse propter alia. Quocirca cum multi credantur Eucharistiæ fructus, sintque in hoc cibo innumeræ operationes salutare: illis tamen omnibus Eucharistia ipsa nobilior digniorque est. Quia non solum virtutes & dona, verùm etiam virtutum & donorum, bonorumque omnium autorem in se habet. Debet igitur præcipue ad hoc sacramentum nos inuitare charitas, vt ideò accedamus, quia diligimus eum, cupientes hoc cibo confortari, & in charitate, & in huius cibi desiderio crescimus, quo eundem semper vehementius fortiusque diligamus. Desiderandus itaque est propter se amandus propter se, non propter alia. Licet tamen multa alia desiderare, licet quoque pro illis orare, licet conari, viresque pro illis extendere, quæ non sunt ipse, sed hæc tamè propter ipsum querenda sunt, puta quo charitate ardentiori, firmiterque amoris nexu illi coniungamur, accipiamusque ab eodem dona, quibus magis illi placeamus, magisque eidem reddamus amabiles. Iustum namque est vt dona eius nõ propter nos tantum, nec propter aliud quodcunque, sed propter ipsum solum (vt his eidem efficiamur fideliores) optemus. Hoc modo multi assignantur fructus, virtutes seu effectus deuote sumptionis huius venerabilis sacramenti, quo pijs omnibus exercitium præstatur ante aut post sacramentum, eisdem à Deo petendi. Concluduntur autem his versibus:

*Viuiticat, purgat, minuit, quoque roborat, auget,
 Restaurat, lustrat, præseruat, terret, inarrat,
 Dulcat & impinguat, calet, vnit, gaudia tutat.*

Itaque *Primo* viuiticat hoc sacramentum, eum puta, qui hoc reuerenter deuoteque recipit. Viuiticat quidem, sed vita gratiæ, quomodo Christus dicit: *Qui manducat me, & ipse viuet propter me.* Accedens igitur ad hoc sacramentum, astima te tanquam mortuum. Quomodo, inquit, me æstimabo mortuum? Nempe hoc modo, si desiderium, amoremve tanti boni in te non habes, si eius feruentissimam erga te charitatem aut nõ sentis, aut non æstimas, si redamare illum totis viribus non concupiscis, si gratum te exhibere toto corde nõ niteris, si eius gratiam, eius amicitiam eidem placere præ omnibus non gestis, puta te mortuum. Si tamen bonæ es voluntatis, & hæc omnia in te inueniri affectas, non quidem omnino mortuus es, veruntamen vt mortuus accede, petens tibi ex illo donari vitam.

Secundo, purgat peccata. Est enim nobilissimum sacrificium, & quando pro peccatis offertur efficacissimum ad delenda expiandaque omnia peccata.

Quid nos ad Eucharistiæ sumptionem mouere debeat.

Dona Dei propter ipsum solum esse desideranda.

Eucharistiæ fructus sedem qui sunt.

Eucharistia vt viuiticat. Ioan 6. Quò se quis tanquam mortuum æstimare debeat.

Eucharistia vt purget peccata.

Quid

Ioan. 13.

Quid enim nobiliter offertur pro peccato, & in peccati satis factionem, quam iudex ipsemet noster idē & saluator, qui se pro nobis in hoc sacrificio offerit Patri pro peccatis nostris? Eadem enim est oblatio in quouis sacrificio Missæ: nec alia, quæ eadem, ut dixi, quam Dñs noster Iesus Christus, in cena instituit, Apostolis dedit, & paulo post pro omnium peccatis in cruce obrulit. Reus itaque multorum delictorum, quorum pœnis obnoxius purgari atque fieri liber cupis, hanc hostiã, hoc est, cruenta Domini vulnera, roseum eius sanguinem, tumidas eius plagas, liuores exulceratos, tristitias, labores viuescos, atque aded mortem Dei & Domini nostri Iesu Christi pro te offero. Roga per huius oblationem, ut tuorum non reminiscatur peccatorum, sed eundem non solum tibi ignoscat culpam, sed & pœnam remittat. Tertio

Eucharistia
vt minuat
fomitē
peccatorū.

minuit huius sacramenti perceptio fomitem peccati, hoc est, concupiscentias malas inclinationes prauas, vitia, passiones inordinatas, morusque illicitos. Scimus enim calida frigidis, & frigida calidis, hoc est, contraria contrariis curari. Cum igitur nobis innata sit prauitas & corruptio, quid illis fortioris possumus opponere remedijs, quam cibum & medicinam illam, in qua

Sapient. 8.

la est puritas & sanctitudo: utpote quæ est candor lucis æternæ. *Et speculans per macula?* Sentiens igitur te grauatam vitiorum putredine, sentiens te lutosam, tardū, grauem & acediosum, noli fugere à Christo, noli abstinere à cibo hoc

Psal. 9.

salutifico, sed ingemisce te sentiens aliter quam oportet, atque ad eundem clema, qui solus miseretur gemituum pauperum. Dic: Domine Iesu, immundus sum, fateor: Hæc mihi vna est causa, quare ad te venio, quia peccator & immundus sum. Ad te igitur delictorum meorum mundatorem sanctificatoremque venio, te in domum meam immundam introduco, ut tua luce illustres omnes tenebras meas, & tua puritate sordes meas omnes purifices: Tua

Eucharistia
vt roborēt
fumentem
virtutesque
augeat.

virtute omnes cupio meos sanari morbos: Tuo corpore, quod liuoribus & vulneribus cruentis ac salutiferis plenum est, meos opto curari languores. Sana igitur pijsissime Saluator animam meam, quia peccaui tibi. Quarto roborat cor humanum ad grandia agenda, quemadmodum cibus corporalis fortificat ad laborem, sicut dicit Psalmista: *Panis cor hominis confirmat.* Quinto hoc sacramentum gratiam auget & virtutes. Si tibi deest, aut minor est gratia apud Deum, vbi eandem tibi comparare potes vberiore, quam illum inuitando ad te, atque deuotè eundem recipiendo? Nonne prudentes secuti in suis id quoque mundanis negocijs, vbi grande est aliquid impetrandum, faciunt? Nonne illis, quorum gratia, ope, consilio egent aut amicitia, supplicat, se humiliant, atque eorum gratiam ambiunt? non ne ad conuictos, quorum beneficijs cupiunt adiuuari, inuitant? Sic tu, quia sine Deo nihil es, cuius in omnibus gratia & bonitate eges, in hoc conuiuio, quod non tu illi, sed ipse tibi ministrat, ipsum inuita. Conare cum eo amicitiam familiaritatem que contrahere. Disce ei colloqui. Narra si quid habes languorum, perumnarum, caliginumque animæ. Stude ipsum propterea tanto humilior, tanto verecundius ad conuiuium illud inuitare: quo eius gratiam tibi auget

Eucharistia
vt restauret
deperditum
spiritum.

eiusque amicitiam tibi compares grãdiore. Sexto restaurat, id scilicet, quod tuo spiritui subductum aut deperditum est. Cõstat cibo corporali recaptari seu restaurari, quod labore, aut ieiunio, aut ægritudine consuptioneve

midi radicalis perditum aut absumptum est. Videmus quotidie infirmos, ubi manducare cœperint, vberius aut suavius pristinam recuperare valetudine: recuperatisq; viribus iam posse, q̄ olim haud poterat. Hoc modo tu quoq; frequentatione delictorum spiritu factus infirmior, indevotiorq; quicquid virium spiritus, quicquid in te forditudinis sanctæ, quicquid virtutis ac constantiæ in te perijt, hoc cibo recupera. Expende, quod absque hoc cibo non potes non quotidie labi, ac te ipso minor fieri. Roga igitur pius Dominum, ne importunitatem tuam ægrè ferat, si fortè infirmior, quam debes, accesseris. Accusâs te ipsum, roga ut boni cōsulat tuam necessitatem, quâdo quidem tibi non liceat vsque ad extremam tui interneccionem ab hoc cibo abstinere. Potius ita te restauret, ut semel ad eò conualescas, tamq̄e euadas robustus, ne te denuo infirmitas aut inopia spiritus grauet.

Septimo, lustrat seu illustrat intellectum. Ducit enim te cibus hic, tam ad tui quam ad Dei cognitionem: Quot videmus nonnunquam capite exinanitos, debiles, ac ferme amentes, quorum tamen post cibum sumptum ingenium & memoria reflorescunt: ad eò capiti quoque nocet inedia. Et tu hunc cibū tibi vide ne subtraxeris, sed pete in eo tibi dari sapientiā, ut cognoscenda agnoscas, amanda ames, & odienda non diligas. Hic namque cibus ad tui te perducet cognitionem, ut quo sapius hoc cibo non indignè fteris vsus eo agnoscas clarius delicta tua, videas culpam quam non videbas, caueas quod non vitabas, detesteris quod admittebas. Inde est quod deuotus accidere solet multis, ut quanto sint vigilantiores, ut ad dominicum hunc cibum dignè accedant, quantoq; hunc sepius iterant, tanto semper in oculis suis sibi videntur deteriores. Quod tamen non ideo fit illis, quod cibo illo efficiantur ad peccandum promiores, aut fragiliores ad repugnandum: sed ideo, quod intellectus eorum fit clarior, atque purgator affectus ad cognoscēda peccata, ad perspiciendos motus, ad discutiendâsq; intentiones. Vnde maior perfectiorq; delictorum erumpit cognitio, qua manifestantur sua illis peccata, quæ ante latebant. Arguuntur quæ aliquando delicta esse nesciebantur: & vbi crassa magnaq; non plangebantur olim peccata, nunc minutissima quæque spiritum contristant. Verum vnde hoc, nisi quia deuotè hoc cibo crebrius, vnde oculi eorum illuminantur, sese reficiunt? Heu verò, quam infelix eorum conditio, si quorum oculi ex huius sumptione sibi obscurentur. Prodigiosa res est, de lumine cæcutire. Misericordissimus hoc auertat à nobis Deus, illuminet ipse vultum suum super nos & misereatur nostri. *Octauo*, præseruat à languore, & à morte peccati. Id enim facit, quod cibus. Quomodo enim corporis membra externa suis munimentis aut armis proteguntur: ita vitalia ac interna, seu spiritalia membra, ne deficiant, cibo præseruātur. Hoc modo, ne tentationibus victi succumbamus inimicis nostris, cibum hunc sumimus, qui præseruet nos muniatq; à ruina. *Nono* terret seu fugat demones. Si enim crux ipsa, seu dominica passio vel deuotè nominata timetur à diabolo, quanto magis Christus ipse in hoc sacramento, quod ad rememorandum dominicæ passionis mysterium institutum est, à diabolo formidatur: & si Deus fuerit, non dico solum pro te, sed & in te, quis contra te? Habemus igitur fiduciam hanc certam, quod Eucharistia præualeat diabolo. Habemus

Eucharistia
vt illustret
mentes.

Eucharistia
vt præseruet
à malo cul-
pæ.

Eucharistia
vt terret dæ-
mones.
Rom. 8.

Nnn

fidem

Eucharistia
vt Deo ani-
mā inaret.
Psal. 112.

fidem hanc, quod diabolus nihil præualebit aduersus Deum. Si igitur hodie
metuis, introduce Deum in domū tuam, & non timeas quid faciat tibi inimicus.
Decimo, inarrat Deo animam eius sponfam. Nihil .n. aliud est donum
eius, quod ad eō securam reddit amantem animam, quam hoc sacramentum
cuius fit perceptio, ne timeat anima, vt vana sit spes sua, aut vt contumetur
ab expectatione sua: quin potius ex collatione præsentium munerum
struitur, quam firma sit expectatio futurorum. Transformat enim hominem
hoc sacramentum de timore in spem, de seruo in filium, de tepore in æter-
nitate, de tristitia in gaudium, quando in hoc sacramento quod cupierat, quod
quærebat, quod denique sperabat, accipit homo. Quare haud iniuria con-
latur, quod huius sacramenti susceptio, quodam sic modo ei diuinæ futuri-
tatis futuræ aut prægustatio, aut promissio, aut certè præmonitio. Car-
mus enim, quod is qui tanta charitate nos dignatur hic visitare, atque seipsum
nos cibare, dum ambulamus lutulenti in terris, multo magis nos reficiat
cælis, dum sicut scriptum est, transiens ministrabit nobis. *Vndecimo*, hoc sa-
cramentum dulcat, hoc est, suauitatem, spiritualemque dulcedinem suauitatis
ex se infundit. Quod tamen non facit nisi vbi os & gustum accedentis à ter-
renis inuenerit rebus defecatum, id est, vbi cor à priuato, à mundi quoque
more penitus inuenerit euacuatum ac liberum. Quocirca nos miserè & testi-
mi, si huius sacramenti non senserimus suauitatem, non ex defectu virtutis
sacramenti hoc contingit, sed ex ignauia nostra, propterea quod gustum
terrenis rebus infectum, spiritumque nostrum externis ac caducis implicatum
rebus ad altare portamus. Sunt tamen hic consolandi, qui vbi omnem opus-
naauerint pro mundicia cordis, nihil tamen dulcedinis consolationis
recipiunt in hoc sacramento, suntque admonendi, ne propterea aut legem
fiant ad sui custodiam, aut ad huius sacramenti frequentationem tardentur.
quemadmodum hi quoque monendi sunt, qui cordis delectationes sentiunt
in hoc cibo, ne inde aut gloriantur apud seipsos, aut ad sui mortificationem
propterea efficiantur pigriores. *Duodecimo*, sacramentum hoc impinguit
hoc est, animam fecundam fertilemque deuotione facit. Innumera enim
operatur in homine. Siquidem dona largitur, eademque multiplicat, re-
uotionis perfundit, spirituali lætitia inebriat, bonam confirmat voluntatem.
Pinguis est enim panis Christi, & præbebit delicias regibus. Accede igitur
ora, vt spiritu impingeris, implearisque donis Spiritus S. vt sis fertilis & ho-
pius ad opera charitatis, ad opera misericordie, & ad omne opus bonum.
Tertiodecimo calet, hoc est, calefacit & inflammat ad charitatem. Sacramentum
hoc dilectionis est, quo se totam charitas effudit ad calefaciendam animam
ad excitandam dilectionem, ad acediam propulsandam maxime idcirco.
Quapropter quia in nobis semper charitas crescere potest, quæ non nunquam
ad eō in nobis vt vix sentiat tepescit, frequentemus cum deuotione hoc
sacramentum, vt in nobis charitas non solum maneat, sed indies quæ
augeatur. Quemadmodum enim ignis igne admoto fit maior: sic charitas
charitate accedente vehementius inflammat. *Quartodecimo*, vnit hic anima
salutifer animam Deo. Sicut enim cibus corporalis vertitur in comedentem
tem se, atque cum eodem vnum efficitur: ita eduersò cibus hic comedentem
conuertit in se, vt efficiatur deiformis. Quapropter admiranda est unio

Eucharistia
vt impin-
guet animas

Eucharistia
vt inflammet
ad charitate
mentes.

Eucharistia
v. animas
Deo vniat.

lis dignatio diuina, quod se in cibo voluit nobis ministrare atque per modum cibi suo nos corpore reficere. Cur enim hoc fecit, nisi vt doceret nos, quomodo cibus vnitur manducanti, vnumq; cum ipso efficitur, ita nos vniamur sibi in se absorpti? Supremam itaque omnium coniunctionem, quæ esse cum eo potest, nobis voluit impartiri, quando in cibum se nobis tradidit. Neque enim alius potuit excogitari modus, quo ei anima fieret intimior, vicinior, coniunctiorue, ad eum vt non modo sociata diceretur Deo, sed etiam vnum esset cum ipso, quam in hoc sacramento.

Quintodecimo, gaudia dat spiritui. Qui enim leuitatibus abrenunciant consolationibusq; terrenis, iustum est, vt spiritali lætitia perfundantur, maxime autem conscientia testimonium illis perhibente, quod sint filij Dei. Verum qui iocari, leuitatibus, risibusq; sunt assueti, magnam spiritalis sanctæ & cōpunctionis & lætitiæ faciunt iacturam, propterea quod diuina consolatio nō datur his qui admittunt alienam. *Sextodecimo*, hoc sacramento tutat animam à pœnis purgatorij, protegens, iuxta tamen mensuram charitatis, qua sacramentum hoc sumitur. Sacramentum enim hoc non operatur semper iuxta virtutem, quam in se continet, sed iuxta congruitatem, decentiam, meritumq; hoc est, iuxta deuotionis conditionem eius qui hoc sumit. Migrantibus autem quod omnibus proficit vehementer, nulli debet esse ambiguum. Est enim cibus migranti vocaturq; viaticum, puta in cuius fortitudine sic migrans ambulat vsque ad montem Dei Oreb. Hos Eucharistiæ fructus, hos effectus atque virtutes charissimi fratres recensere volui, quo darem nō nullis cuiuspiam exercitij deuotionis, quod seruetur aut circa preparationem aut circa gratiarum actionem Missæ, occasionem, quo pro ijs effectibus impetrandis fusius sese Deo deuoti meditando desiderandoq; extendant. Ad laudem & gloriam eiusdem Domini nostri .esu Christi, qui est benedictus in secula, Amen.

Eucharistia
vt gaudia
spiritui con-
ferat.
Rom. 8.

Bernardus,
Eucharistia
vt protegat
animas a
pœnis.

IN SOLENNITATE S. IOANNIS BAPTISTÆ.

De commodo laudē, silentij ac solitudinis.

Sermo 1.

Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Matt. 11. Hæc verba veracissimi testis, imò ipsius veritatis sunt Domini nostri Iesu Christi fratres charissimi, qui post multam commendationem qua cognatū suum turbis prædicauerat abstinentem, constantem in fide, mundi & carnis contemptorem, pro Dei honore & legimus zelosum, Prophetā denique & plus quam Prophetam: tandem & Angelum, ac postremo veluti vno completi volens omnia, nulli sanctorum inferiorem, multis excellentiorem, summis quibusque parem constituit, dicens: *Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista.* Cuius quidem laudes à doctissimis, ipsiq; sanctissimis patribus scriptas nobis prætereuntibus, hoc vnum exemplo fit, quod ad imitationem nos inuitet, quod pro sanctitatis custodia & incremento idem, licet in utero matris sanctus, eremi solitudinem ac silentium tam deuotus adhuc puer incolere cepit, ac si nihil foret aliud quod seruandæ

Nnn 2 cordis